

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 62.637 van 21 oktober 1996
in de zaak A. 71.647/VII-14.783.**

In zake : de b.v.b.a. Aftapolie MAES-EELEN,
die woonplaats kiest bij
Advocaten M. VAN PASSEL en vennoten,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Frankrijklei 146

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat H. SEBREGHTS,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Mechelsesteenweg 33.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de
b.v.b.a. Aftapolie MAES-EELEN op 16 oktober 1996 inge-
diend heeft om bij wege van uiterst dringende noodzake-
lijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorde-
ren van het besluit van 11 oktober 1996 van de Vlaamse
minister van Leefmilieu en Tewerkstelling houdende
gedeeltelijke schorsing van de besluiten van 10 november
1994 en 10 augustus 1995 van de bestendige deputatie van
de provincieraad van Antwerpen waarbij haar respectie-
velijk een milieuvergunning voor de hermachtiging en
uitbreiding van een inrichting gelegen te Schoten,
Metropoolstraat 5 werd verleend en akte werd genomen van
haar melding van de verandering van die inrichting;

Gelet op de wetten op de Raad van State,
gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de ar-
tikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 17 oktober 1996 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 21 oktober 1996;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaten M. VAN PASSEL en C. SERVAIS, die verschijnen voor de verzoekende partij, en van Advocaat H. SEBREGHTS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur J. BAERT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat het maatschappelijk doel van de verzoekende partij luidens artikel 3 van haar statuten "bestaat uit het ophalen van afvaloliën, bewerking, verwerking en recycleren van brandbare olie. Groothandel in petroleumprodukten"; dat het bestreden besluit met inroeping van de artikelen 36 en 37 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning de bovenvermelde deputatiebesluiten gedeeltelijk schorst "in die zin dat de exploitant verboden wordt in de inrichting nog afvalolie te verwerken alsook nog nieuw aangevoerde afvalolie op te slaan"; dat het voorts stipuleert : "Dit betekent concreet dat elke aanvoer van afvalolie naar de inrichting is verboden. Het betekent ook dat de in de inrichting aanwezige afvalolie niet verder in de inrichting mag worden verwerkt."; dat luidens artikel 2 van het bestreden besluit de schorsing betrekking heeft op alle afvalolie, inzonderheid de minerale of synthetische

oliën en vetten, de olieachtige tankresidus en olieachtig slib alsook de afvaloliën afkomstig van de scheepvaart; dat artikel 3, § 1, van hetzelfde besluit bepaalt dat de schorsing onmiddellijk ingaat; dat partijen ter terechtzitting verklaren dat dit besluit op 14 oktober 1996 ter post aangetekend aan verzoekster werd toegezonden en door deze laatste werd ontvangen op 15 oktober 1996;

Overwegende dat krachtens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende, wat de eerste en de derde van bovenvermelde schorsingsvoorwaarden betreft, dat verzoekster terecht stelt dat het bestreden besluit "het hart van de onderneming raakt"; dat dit besluit immers, gezien de hoger omschreven inhoud ervan, tot gevolg heeft dat verzoekster haar eveneens hoger vermeld maatschappelijk doel niet meer kan bewerkstelligen; dat verzoekster voorts aannemelijk maakt dat het bestreden besluit tot haar faillissement aanleiding dreigt te geven; dat de verwerende partij dan ook ten onrechte voorhoudt dat het ingeroepen nadeel een louter financieel nadeel is dat niet in causaal verband staat tot het bestreden besluit en het gevolg is van het "eigen ingebreke blijven" van verzoekster; dat de verwerende partij niet op goede gronden voorhoudt dat verzoekster

het bewijs zou moeten leveren "dat zij, zonder het genomen bestreden besluit, financieel gezond is"; dat het volstaat dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit een moeilijk te herstellen ernstig nadeel aan verzoekende partij kan berokkenen;

Overwegende dat de verzoekende partij op goede gronden betoogt dat, gezien het bestreden besluit onmiddellijk uitwerking heeft, het door haar ingeroepen nadeel zich onmiddellijk dreigt voor te doen en dat bijgevolg de vereiste uiterst dringende noodzakelijkheid aanwezig is;

Overwegende dat de verzoekende partij als eerste middel o.m. de schending aanvoert van "het recht van verdediging en het recht om gehoord te worden"; dat zij dit als volgt toelicht :

"het recht van verdediging en het recht om gehoord te worden, dat betekent dat het bestuur verplicht is vooraf mee te delen dat het van plan is een vergunning in te trekken of te schorsen, opdat de exploitant vervolgens nuttig voor zijn belangen kan opkomen.

...
Wanneer zulke drastische maatregel wordt getroffen, moet de exploitant zich kunnen verdedigen.
...";

Overwegende dat de verwerende partij in haar nota antwoordt :

"1.1. In eerste instantie merkt verwerende partij op dat verzoekster zich ten onrechte beroept op de schending van het recht van verdediging. Van belang is het door de Raad van State gemaakte onderscheid tussen (1) het recht van verdediging sensu strictu, hetgeen een verplichting belichaamt die het bestuur enkel in tuchtzaken dient na te leven, en (2) het recht om zijn standpunt naar voor te brengen, ook wel hoorplicht genaamd (...)

Gezien het i.c. geen tuchtzaak betreft, kan de burger t.a.v. het bestuur geen aanspraak maken op het recht van verdediging. Verzoekster beroept zich dan ook vruchteloos op de schending van het recht van verdediging.

1.2. Ook de schending van de hoorplicht kan door verzoekster niet met goed gevolg worden ingeroepen. Uw Raad neemt aan dat de hoorplicht niet kan worden ingeroepen in het kader van een administratief beroep wanneer geen tekst voorschrijft dat in het raam van dit administratief beroep hieraan wel zou moeten worden voldaan (...)

...
Bovendien stipuleren zowel artikel 37 van het milieuvergunningsdecreet als artikel 48 van Vlareme I, dat de Minister 'te(n) alle tijde' de vergunning volledig of gedeeltelijk kan schorsen of opheffen. Het gebruik van deze zinssnede wijst er eveneens op dat voornoemde beslissing exclusief toekomt aan de Minister, zonder dat deze eender wie - noch de vergunninghouder, noch de bevoegde overheid (zie verder bij II.1.2.) - moet horen.

Gelet op het gegeven dat noch het milieuvergunningsdecreet, noch zijn uitvoeringsbesluiten, expliciet melding maken van een hoorrecht, in combinatie met de rechtspraak van Uw Raad én met de vaststelling dat het hoorrecht wél expliciet en omstandig wordt toegelicht wanneer het de procedure voor de milieuvergunningscommissie betreft, kan daaruit afgeleid worden dat de Minister, in geval dat de overheid toepassing maakt van artikel 37 van het milieuvergunningsdecreet, niet verplicht is om de partijen te horen. Er is geen schending van de hoorplicht, gezien deze hoorplicht geen wettelijke of decretale basis heeft, en derhalve als 'mogelijkheid tot' horen dient beschouwd, maar niet als verplichting of substantiële vormvereiste.

1.3. Mocht Uw Raad van oordeel zijn dat verzoekster i.c. wel aanspraak kon maken op een hoorrecht, quod non, dan nog snijdt het middel van verzoekster geen hout, nu zij wél gehoord werd.

Verwerende partij verwijst in dit verband naar het schrijven van 30 september 1996 van de afdeling Milieu-inspectie aan de heer Frank MAES (stuk 22). Hieruit blijkt dat er een vergadering plaatsvond in de kantoren van de afdeling milieu-inspectie buitendienst Antwerpen waarin o.a. het globaal saneringsplan werd besproken. In het schrijven van 30 september wordt tevens uitdrukkelijk gewezen op het risico van schorsing van de vergunning. De vergadering vond plaats nadat reeds twee voorgaande aanmaningen en een hele reeks Processen-verbaal niet het resultaat hadden gekend dat door de administratie van Milieu-Inspectie werd verwacht. Er werd alsdan precies gesproken over de vastgestelde tekortkomingen en de risico's ervan, ook procedurieel. Verzoekster kan dan ook niet langer onwetendheid of uitsluiting in haar hoofde voorhouden. Zij werd trouwens ook voordien herhaaldelijk gehoord zoals blijkt uit de uiteenzetting van de relevante feitelijke elementen. Zij werd herhaaldelijk gewezen op het in overweging

nemen van de toepassing van art. 36 van het milieuvergunningsdecreet (zowel mondeling als schriftelijk, zie stuk 38 in finé).

Het onderdeel van het middel is niet ernstig";

Overwegende dat het bestreden besluit genomen werd met toepassing van artikel 37 van het milieuvergunningsdecreet, dat de Vlaamse regering toelaat, wanneer de bevoegde overheid -ten dezen de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen- niet of onvolkomen optreedt, lopende vergunningen volledig of gedeeltelijk te schorsen of op te heffen in geval de bepalingen van dat decreet en zijn uitvoeringsbesluiten of de geldende vergunningsvoorwaarden niet worden nageleefd; dat een besluit met dermate verstrekende gevolgen voor de rechtsonderhorigen niet lijkt te kunnen genomen worden zonder dat de betrokkene er voorafgaandelijk werd van verwittigd dat dergelijke maatregel wordt overwogen en de kans krijgt zijn standpunt uiteen te zetten, tenzij dit zinloos of materieel onmogelijk zou zijn of de overheid onmiddellijk zou moeten optreden; dat dit des te meer het geval lijkt te zijn nu artikel 36, § 2, van het milieuvergunningsdecreet voor de exploitant een administratief beroep heeft georganiseerd tegen een zelfde maatregel genomen door de bestendige deputatie op grond van artikel 36, § 1, van meervermeld decreet;

Overwegende dat de verwerende partij inroept dat verzoekster wel degelijk gehoord werd; dat zij in dit verband enkel verwijst naar "het schrijven van 30 september 1996 van de afdeling Milieu-inspectie aan de heer Frank MAES";

Overwegende dat uit voormeld schrijven blijkt dat op 17 september 1996 een vergadering heeft plaatsgevonden over het "globaal saneringsplan" van het bedrijf van verzoekster, dat die vergadering o.m. als doel had "de termijnen vast te leggen voor de uitvoering

van het globale saneringplan", dat het bestuur milieu-inspectie, in uitvoering van artikel 30, § 1, van het milieuvergunningsdecreet aan verzoekster "de onder-richting (heeft gegeven) om het saneringsplan zoals het als bijlage is toegevoegd, uit te voeren", en dat bij het niet-naleven van deze onderrichtingen het betrokken bestuur "mogelijk maatregelen kan opleggen op grond van artikel 32 van het milieuvergunningsdecreet en/of kan overgaan tot het nemen van maatregelen zoals voorzien in artikel 36 van datzelfde decreet"; dat het in bijlage bij dat schrijven gevoegde saneringsplan zestien onder-richtingen bevat waarvan er één "onmiddellijk" dient uitgevoerd, nl. het bijhouden van een tankregister, één, nl. "afstandsregels tanken toepassen", "na uitspraak van regularisatie", en alle andere op data die zich situeren na het nemen van de bestreden dwangmaatregel, de meeste in de loop van december 1996;

Overwegende dat derhalve lijkt vast te staan, niet alleen dat verzoekster niet werd gehoord over de bestreden dwangmaatregel, doch dat zij integendeel uit bedoeld optreden van het bestuur milieu-inspectie van de verwerende partij mocht afleiden dat geen dwangmaatregelen zouden worden opgelegd vooraleer de door het bestuur vooropgestelde data voor het uitvoeren van de zestien onderrichtingen waren verstreken; dat de verwerende partij niet aanvoert dat één van de hoger vermelde uitzonderingen op de regel van de hoorplicht ten dezen toepasselijk is; dat dit in de huidige stand van het geding ook niet blijkt; dat het middel derhalve ernstig is;

Overwegende dat aan de drie hoger vermelde schorsingsvoorwaarden is voldaan,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van 11 oktober 1996 van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling houdende gedeeltelijke schorsing van de besluiten van 10 november 1994 en 10 augustus 1995 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen waarbij aan de b.v.b.a. Aftapolie MAES-EELEN respectievelijk een milieuvergunning voor de hermachtiging en uitbreiding van een inrichting gelegen te Schoten, Metropoolstraat 5 werd verleend en akte werd genomen van haar melding van de verandering van die inrichting.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het geschorste besluit.

Arrest 3.

De zaak wordt opnieuw opgeroepen in de openbare terechtzitting van 28 november 1996 om 9.30 uur.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenentwintig oktober 1900 zesennegentig door :

de H.	R. STEVENS,	wnd.	kamervoorzitter,
			staatsraad
Mevr.	Ch. BAMPS,		toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

Ch. BAMPS.

R. STEVENS.